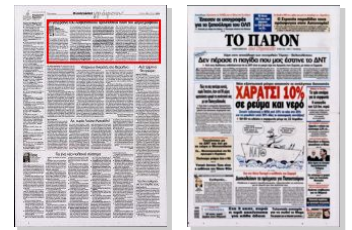

1. Η ΓΑΓΓΡΑΙΝΑ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΘΕΤΕΙ ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/04/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/04/2016

Σελίδα: 18

Η γάγγραινα του Ασφαλιστικού προϋποθέτει λύση του Δημογραφικού

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΘΕΟΔΩΚΑΤΟΥ**
Επίτιμου δικηγόρου
Προέδρου της Ανωτάτης
Συνομοσπονδίας
Πολυτέκνων Ελλάδος

Αυτή την περίοδο παριστάμεθα μάρτυρες του αδιεξόδου στο οποίο έχει οδηγηθεί το ασφαλιστικό σύστημα στην πατρίδα μας. Έχει γίνει πραγματική γάγγραινα. Η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ προσπαθεί να βρει λύση, χωρίς, όμως, να αναφέρει και τα αίτια που φθάσαμε σ' αυτό το κατάντημα.

Η καταβολή οιασδήποτε συντάξεως βασίζεται στην παραδοχή ότι υπάρχει ικανός αριθμός από οικονομικώς ενεργούς πολίτες, οι οποίοι, εργαζόμενοι, με τις εισφορές τροφοδοτούν το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων, έτσι ώστε να μπορεί να κράτος να καταβάλει τις συντάξεις. Για να συμβούν αυτά εξυπακούεται

ότι το δημογραφικό ισοζύγιο δεν πρέπει να είναι αρνητικό. Το ποσοστό αναπλήρωσης του πληθυσμού είναι κατ'ελάχιστον 2,1 (δείκτης γεννητικότητας) παιδιά ανά γυναίκα που είναι σε ηλικία και μπορεί να τεκνοποιήσει. Στην Ελλάδα το ποσοστό έχει πέσει στο 1% - 1,3% δηλαδή βρισκόμαστε στο χάος, όπως χαρακτηριστικά επεσήμανε σε ημερίδα της ΟΚΕ ο έγκριτος δημογράφος κ. Διονύσιος Μηγαλιούρδος.

Το ομόφωνο πόρισμα της Βουλής των Ελλήνων του Φεβρουαρίου 1993 είχε επισημάνει: «**Η αναλογία εργαζομένων - συνταξιούχων ήδη έχει μεταβληθεί σε πολύ επικίνδυνα επίπεδα και απειλείται με κατάρρευση όλο το κοινωνικό - ασφαλιστικό σύστημα... Η μείωση των νέων ατόμων δεν συμβάλλει και στη μείωση της ανεργίας. Η ανεργία είναι αποτέλεσμα της όλης διάρθρωσης και προσανατολισμού της οικονομίας και, αντίθετα από ό,τι πιστεύεται, η μείωση των νέων πε-**

ριέργως ωθεί σε αύξηση της ανεργίας κυρίως των πτυχιούχων ανωτάτων σχολών και αποφοίτων λυκείων, λόγω των δυσμενών επιδράσεων σε όλους τους τομείς της παραγωγής της κατανάλωσης και διακίνησης των αγαθών...» (σελ. 31).

Το υπουργείο Εργασίας, στις 19 Απριλίου 2001, είχε δώσει στη δημοσιότητα μια «**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ-ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**», στην οποία ανεγράφητο και ι' ακόλουθα: «Ο κυριότερος παράγοντας που επηρεάζει την προοπτική του ασφαλιστικού συστήματος είναι η γήρανση του πληθυσμού και η συνεχώς φθίνουσα αναλογία πληθυσμού σε παραγωγικές ηλικίες προς πληθυσμό πάνω από 65 χρονών. Ο αριθμός των ατόμων στις ηλικίες συνταξιοδότησης θα αυξηθεί μέχρι το 2040 περίπου 50% συγκριτικά με το

2000. Την ίδια περίοδο ο αριθμός των ατόμων που θα είναι στις ηλικίες εργασίας προβλέπεται να μειωθεί περίπου κατά 13%. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η **δραματική μείωση της αναλογίας εργαζομένων προς συνταξιούχους από 2,1 που είναι σήμερα κάτω από 1,2 μετά το 2040**. Αυτή η δημογραφική μεταβολή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για τις μελλοντικές προοπτικές του ασφαλιστικού μας συστήματος. Σε μια τέτοια εξέλιξη για τη χρηματοδότηση του συστήματος θα απαιτηθούν αύξηση των εισφορών κατά 75% περίπου (ισόποσα και της κρατικής χρηματοδότησης) ή θα πρέπει το συνολικό κόστος των συντάξεων να μειωθεί κατά αντίστοιχο ποσοστό...».

Σημειώτεον ότι το 1991 το ποσοστό των άνω 65 ετών αντιστοιχούσε στο 13,8% του πληθυσμού, το 2001 στο 16,7%, ενώ το 2015 ανήλθε στο 20,5%. Από αυτά και μόνον τα στοιχεία αναλαμβάνεται ο κάθε νοήμων πολίτης αυ-

τίς της πατρίδος ότι το ασφαλιστικό σύστημα έχει καταρρεύσει και οι εξελίξεις προβλέπονται δραματικές.

Οι κατέχοντες την εξουσία από την εποχή των επισημάνσεων της ίδιας της Βουλής μέχρι και σήμερα αδιαφόρησαν πλήρως. Ακόμη και σήμερα, όταν η Ελλάδα έχει φθάσει στο κατάντημα να είναι η τρίτη πλέον γερασμένη χώρα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, όλα τα μέτρα που λαμβάνονται πλήττουν ανελέητα τους πολύτεκνους! Φορολογούν τους πολύτεκνους όπως τους αγάμους στη φορολογία εισοδήματος και τους επιβάλλουν τον ίδιο φόρο αλληλεγγύης και επιτηδεύματος! Τους τιμωρούν με την επιβολή επιπλέον φόρου πολυτελείας, γιατί εξ ανάγκης αγόρασαν ένα επαθέσιο αυτοκίνητο για τη μεταφορά της οικογένειάς τους, που είναι άνω των 1.928 κ.ε., θεωρώντας ότι διάγουν πολυτελώς! Με τους υπάρχοντες κομματικούς σχηματισμούς δεν υπάρχει ελπίς. Αναζητείται ο επόμενος.

2. ΧΑΡΑΤΣΙ 10% ΣΕ ΡΕΥΜΑ ΚΑΙ ΝΕΡΟ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/04/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/04/2016

Σελίδα: 9

Νέα εξοντωτικά μέτρα απαιτούν οι ανάληπτοι δανειστές

«ΧΑΡΑΤΣΙ» 10% σε ρεύμα και νερό

Αμετανόητοι και ανάληπτοι οι δανειστές, προβάλλουν διαρκώς νέες απαιτήσεις και με τη μέθοδο του εκβιασμού επιχειρούν να «επιβάλλουν» νέα εξοντωτικά μέτρα, που θα οδηγήσουν σε περαιτέρω εξαθλίωση τον ελληνικό λαό.

Γεγονός που δυσκολεύει την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και το κλείσιμο της αξιολόγησης μέσα στα προβλεπόμενα χρονικά όρια. Υπουργός που έχει ενεργό ρόλο στις συζητήσεις με τους εκπροσώπους των δανειστών ανέφερε στο «ΠΑΡΟΝ» ότι με τα σημερινά δεδομένα είναι 50-50 οι πιθανότητες να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις μέχρι τις 22 Απριλίου.

Η τελευταία εξοργιστική απαίτηση των δανειστών είναι να αυξηθεί κατά 10% (από 15% σε 25%) ο ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα και στο νερό! Κάτι που -αν το αποδεχόταν η κυβέρνηση- θα ισοδυναμούσε με «αργό θάνατο» για τα εκατομμύρια των Ελλήνων που επί ξέλι και πλέον χρέων δοκιμάζονται υπό το καθεστώς

- Ζητούν εκβιαστικά ο ΦΠΑ από το 15% να πάει στο 25% και να μειωθούν κατά 30% όλες οι επικουρικές συντάξεις!
- 50-50 να κλείσει η συμφωνία μέχρι τις 22 Απριλίου

της άγριας λιτότητας. Και αυτό διότι το ρεύμα και το νερό αποτελούν βασικά αγαθά για κάθε άνθρωπο και κάθε επιπλέον «χαράτσι» θα επιβάρυνε κι άλλο τα νοικοκυριά και θα οδηγούσε εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες σε αδιέξοδο και απόγνωση, ενώ θα ανέβαζε κι άλλο τον αριθμό των πολιτών που αδυνατούν να πληρώσουν ειδικά τους λογαριασμούς της ΔΕΗ.

Επίσης, μια τέτοια αύξηση, ιδιαίτερα στο ρεύμα, θα επιβάρυνε σημαντικά τη βιομηχανία, με κίνδυνο, λόγω της αύξησης του κόστους, να μην είναι ανταγωνιστική απέναντι στα εισαγόμενα προϊόντα του κλάδου.

Οι δανειστές επιμένουν ακόμη να μπει «μακαίρι» (της τάξης του 30%) στις επικουρικές συντάξεις,

ενώ ζητούν το αφορολόγητο να πέσει στα 8.200 ευρώ, με την κυβέρνηση να βάζει κόκκινη γραμμή τα 9.000 ευρώ.

Το ετήσιο κόστος για τις επικουρικές συντάξεις ανέρχεται στα 2,5 δισ. και οι δανειστές ζητούν να μειωθεί άμεσα κατά 700 εκατ. τουλάχιστον και να πέσει στο 1,8 δισ. Η κυβέρνηση αντιπροτείνει μείωση 10% στις υψηλότερες συντάξεις, που αντιστοιχούν στο 5% του συνολικού αριθμού, πλην όμως οι δανειστές απαιτούν, με το επιχείρημα ότι δεν θα είναι σημαντικό το ποσό που θα εξοικονομηθεί.

Διαφωνούν, επίσης, με την αύξηση των εργοδοτικών εισφορών της τάξης του 1% που προτείνει η κυβέρνηση προκειμένου να περιο-

ρίσει το ύψος των μειώσεων στις επικουρικές. Να σημειωθεί -όσον αφορά τις επικουρικές- ότι οι Ευρωπαίοι δέχονται τη ρήτρα βιωσιμότητας που έχει προτείνει η κυβέρνηση, ενώ το ΔΝΤ ζητεί εφαρμογή της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος.

Η πρόταση της κυβέρνησης (προκειμένου να μετριαστούν οι -όποιες- μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις) προβλέπει τα αποθεματικά των ταμείων πρόνοιας -κυρίως του ιδιωτικού τομέα (ΤΑΠΙΤ), που υπολογίζονται σε 5,5 δισ. ευρώ- να απορροφηθούν από το ΕΤΕΑ.

Πάντως, έχει επέλθει οριστική συμφωνία για το ύψος της εθνικής συντάξης, που θα διαμορφωθεί στα 384 ευρώ έπειτα από 20 έτη ασφάλισης, καθώς και για τη μείωση του

ποσού κατά 2% για κάθε έτος κάτω από τα 20, έως τη 15ετία, που παραμένει το όριο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Στη 15ετία η εθνική σύνταξη θα είναι 346 ευρώ.

Συμφωνία για τις συντάξεις χρείας

Το τελευταίο θέμα όπου επήλθε συμφωνία αφορά τις συντάξεις χρείας. Συγκεκριμένα, καθιερώνεται ηλικιακό όριο τα 57 έτη, ωστόσο θα υπάρχει πρόβλεψη καταβολής της σύνταξης του θανάτου για τρία χρόνια σε όλους τους επιζώντες συζύγους κάτω των 57 ετών, ενώ στην περίπτωση ύπαρξης ανήλικων τέκνων η σύνταξη χρείας θα καταβάλλεται μέχρι την ενηλικίωση των παιδιών ή με τη συμπλήρωση των 24 ετών σε περίπτωση σπουδών.

Οι παρεμβάσεις στις συντάξεις χρείας θα αφορούν τις συντάξεις για θανάτους που θα συμβούν μετά την ψήφιση του σχετικού σχεδίου νόμου και όχι αυτές που ήδη καταβάλλονται.

3. ΚΑΤΩ ΑΠΟ 1.000 ? ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΜΕ 40 ΧΡΟΝΙΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/04/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/04/2016

Σελίδα: 7

ΚΑΤΩ ΑΠΟ 1.000 € ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΜΕ 40 ΧΡΟΝΙΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ: ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ 65 ΩΣ 400 ΕΥΡΩ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ • ΑΜΕΣΕΣ ΟΙ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΟΙ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΠΑΛΙΟΥΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Παρελθόν αποτελούν οι μειώσεις και πολύ περισσότερο οι «υψηλές» συντάξεις με το νέο ασφαλιστικό. Γκρεμίζονται σε επίπεδα κάτω από τα 1.000 ευρώ για την πλειονότητα των ασφαλισμένων που θα υποβάλλουν αιτήσεις αποχώρησης μετά την ψήφιση του νέου νόμου. Οι μειώσεις σε σχέση με τα ποσά που παίρνουν οι σημερινοί συνταξιούχοι ξεκινούν από τα 65 ευρώ και φτάνουν ακόμη και στα 400 ευρώ. Αυτές οι διαφορές θα μεταφερθούν και στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις καθώς θα αποτελούν το υπερβάλλον ποσό το οποίο είναι άγνωστο μέχρι πότε θα καταβάλλεται στους συνταξιούχους.

Πέραν αυτών, μέσα από το νέο προσχέδιο του ασφαλιστικού που έχει ετοιμάσει το υπουργείο Εργασίας (με το οποίο διαφωνούν σε πολλά σημεία οι δανειστές και κυρίως το ΔΝΤ), αποκαλύπτεται ότι η εθνική σύνταξη των 384 ευρώ συνδέεται με την εξέλιξη του ΑΕΠ και του ορίου φτώχειας. Κοινώς τα 384 ευρώ της εθνικής σύνταξης που θα καταβάλλεται μετά τα 20 έτη ασφάλισης, δεν είναι σταθερά, αλλά θα ακολουθούν τις ετήσιες διακυμάνσεις του ΑΕΠ, δηλαδή συνδέονται με τους δείκτες της ύφεσης, των φόρων και της κατανάλωσης.

Διαφωνία

Το ΔΝΤ έχει διαφωνήσει με τα 384 ευρώ καθώς θεωρεί ότι για τα δεδομένα της οικονομίας και τους δείκτες του 2016 είναι πολλά. Το υπουργείο Εργασίας υπολόγισε τα 384 όχι με βάση τους δείκτες του 2016, αλλά του 2014 όπως αποκάλυψε στον «Ελεύθερο Τύπο» της Κυριακής» αρμόδιο κυβερνητικό στέλεχος! Για τα σημερινά δεδομένα η εθνική σύνταξη θα έπρεπε να είναι κάτω από τα 384 ευρώ παραδέχτηκε το ίδιο στέλεχος, υποστηρίζοντας ωστόσο ότι το ποσό αυτό δεν θα αλλάξει ως το 2018, αλλά από το 2019 και μετά.

Στην πραγματικότητα τα 384 ευρώ αντιστοιχούν στις αντοχές που είχε η ελληνική οικονομία το 2014, ενώ αν λάβει κανείς υπόψη την ύφεση για όλο το 2015 και αυτή που προβλέπεται για φέτος, τότε η εθνική σύνταξη θα ήταν στα 320 ευρώ. Ακόμη και αν δεχτούν όμως οι δανειστές τους πλασματικούς υπολογισμούς της κυβέρνησης για τα 384 ευρώ, η αλήθεια είναι ότι καμία νέα σύνταξη δεν θα είναι μεγαλύτερη από αυτές που καταβάλλουν σήμερα τα ταμεία! Στο αρχικό σχέδιο του υπουργείου εμφανιζόταν όμως ότι με το νέο σύστημα οι συντάξεις όπως αποχωρούν με λίγα χρόνια (15-25), θα ήταν καλύτερες από τις σημερινές. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική καθώς, όπως φαίνεται στους αποκαλυπτικούς πίνακες που δημοσιεύει ο «Ε.Τ.» της Κυριακής, με τα νέα ποσο-

Το ΔΝΤ όπως και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί έχουν καταστήσει σαφές στον υπουργό Εργασίας Γ. Κατρούγκαλο ότι τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης θα εφαρμοστούν αυτοί και στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις.

ΤΑ ΝΕΑ ΠΟΣΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΜΕ 15 ΩΣ 40 ΕΤΗ

Αποδοχές	Σύνταξη με 15 χρόνια	Σύνταξη με 16 χρόνια	Σύνταξη με 17 χρόνια	Σύνταξη με 18 χρόνια	Σύνταξη με 19 χρόνια	Σύνταξη με 20 χρόνια	Σύνταξη με 37 χρόνια	Σύνταξη με 38 χρόνια	Σύνταξη με 39 χρόνια	Σύνταξη με 40 χρόνια
650	420,68	433,36	446,05	458,73	471,42	484,10	650,83	662,79	674,75	687,75
700	426,45	439,52	452,59	465,66	478,73	491,80	671,35	684,23	697,11	711,11
750	432,23	445,68	459,14	472,59	486,05	499,50	691,88	705,68	719,48	734,48
800	438,00	451,84	465,68	479,52	493,36	507,20	712,40	727,12	741,84	757,84
1.000	461,10	476,48	491,86	507,24	522,62	538,00	796,50	812,90	831,30	851,30
1.300	-	-	-	-	-	-	917,65	941,57	965,49	991,49
1.500	-	-	-	-	-	-	999,75	1.027,35	1.054,95	1.084,95

• **Στον αέρα και η εθνική σύνταξη που συνδέεται με το ΑΕΠ, δηλαδή με ύφεση, φόρους και κατανάλωση**

• **Μεγάλο μαχαίρι στις επικουρικές, σπάζει το όριο των 1.300-1.400 ευρώ**

στά αναπλήρωσης οι νέες συντάξεις μειώνονται για όλους, ακόμη και για όσους αποχωρούν με τα κατώτατα όρια στα 67!

Σήμερα για παράδειγμα ένας συνταξιούχος που αποχώρησε με 15 χρόνια και σύνταξη ΙΚΑ, παίρνει 487 ευρώ. Με το ασφαλιστικό της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝ.ΕΛ. ένας ασφαλισμένος που θα βγει στη σύνταξη στα 67 και με μέσο όρο αποδοχών 650 ευρώ, θα πάρει σύνταξη 420 ευρώ. Διαφορά -67 ευρώ. Για να πληρώσει τα 487 ευρώ θα πρέπει να καταβάλει εισφορές για άλλα 5 χρόνια, δηλαδή να συμπληρώσει 20 χρόνια ασφάλισης οπότε θα πάρει 485 ευρώ.

Στην περίπτωση μάλιστα που βγει με μειωμένη στα 62 τότε θα έχει πένταλι ως 40%, δηλαδή τα 484 ευρώ θα γίνουν 290 ευρώ, με 20 χρόνια ασφάλισης.

Το μεγαλύτερο σοκ των περικοπών θα το υποστούν όσοι πλήρως αν εισφορές για 35 και 40 χρόνια. Με το νέο νόμο η πλειονότητα των ασφαλισμένων που έχουν πάνω από 35 χρόνια εργασίας θα βγει οι συντάξεις κάτω από τα 1.000 ευρώ.

Σε σύγκριση με τους σημερινούς συνταξιούχους θα έχουν ως και 400 ευρώ λιγότερα. Για παράδειγμα, ασφαλισμένος στο Δημόσιο ή εργαζόμενος σε ΔΕΚΟ που λόγω της σταθερής εργασίας έχει μέσο όρο αποδοχών 1.500 ευρώ και αποχωρεί με 37 χρόνια, θα πάρει 999 ευρώ σύνταξη. Αν ο μέσος όρος αποδοχών είναι 1.300 ευρώ, τότε για τα ίδια έτη θα πάρει 917 ευρώ, ενώ αν οι μέσες αποδοχές είναι 1.000 ευρώ, η σύνταξη δεν φτάνει ούτε στα 800 ευρώ (για την ακρίβεια 794 ευρώ).

Οι μειώσεις των νέων συντάξεων θα περάσουν και στις παλιές. Και θα χαρακτηριστούν ως προσοπική διαφορά που θα σβήσει από τις σημερινές συντάξεις. Το ΔΝΤ όπως και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί (Κομισιόν, ΕΚΤ και Μηχανισμός Σταθερότητας-ESM) έχουν καταστήσει σαφές στον υπουργό Εργασίας Γ. Κατρούγκαλο ότι τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης θα εφαρμοστούν αυτοί και στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις. Το υπουργείο Εργασίας λέει ότι δεν θα γίνουν μειώσεις στις κύριες συντάξεις. Όμως η τρέχουσα θεωρεί δεδομένο και για το λόγο

αυτό υπάρχει διαφωνία στα μέτρα της αξιολόγησης. Εκεί που φαίνεται πως θα έρθει άμεσα το μαχαίρι είναι στις επικουρικές. Οι δανειστές απέρριψαν την αύξηση των εισφορών που ζήτησε το υπουργείο και πλέον όλα δείχνουν ότι οι μειώσεις στις επικουρικές θα ξεκινούν από το πρώτο κιάλι ευρώ, ανεξάρτητα από το άθροισμά τους με τις κύριες!

Οι δανειστές επιμένουν στην αρχική τους θέση, δηλαδή την πλήρη εφαρμογή της ρήτρας μηδενικού ελλείμματος για δυο χρονιές, 2015, και 2016. Το υπουργείο Εργασίας, όπως αποκάλυψε ο «Ε.Τ.» της Κυριακής και επιβεβαιώνεται πλήρως, ετοιμάζεται να προχωρήσει σε μειώσεις ως και 30% (άλλες πληροφορίες κάνουν λόγο και για 40%), καθώς το έλλειμμα στις επικουρικές είναι 1,2 δια. ευρώ.

Το όριο δε των μειώσεων δεν θα πιάνει τα ποσά επικουρικής που μαζί με τις κύριες ξεπερνούν τα 1.300-1.400 ευρώ, αλλά θα πιάνουν το άθροισμα σύνταξης κάτω και από τα 1.000 ευρώ, με τη διαφορά ότι προς το παρόν θα κόβεται μόνο η επικουρική. ■

4. ΘΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/04/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/04/2016

Σελίδα: 4

«Θυσιάζονται» οι νέες συντάξεις

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Με μόνη «κόκκινη γραμμή» τη διάσωση των κύριων συντάξεων, και αυτό έως το 2018, η κυβέρνηση οδηγείται στο «κλείσιμο» του ασφαλιστικού, «θυσιάζοντας» τις μελλοντικές συντάξεις και συναινώντας σε πολύ χαμηλά ποσοστά αναπλήρωσης που μετά 40 χρόνια δουλειάς οδηγούν σε συντάξεις μειωμένες ακόμη και κατά 30%. Νέα σημαντική υποχώρηση κατεγράφη και στο θέμα των ήδη καταβαλλόμενων επικουρικών, καθώς η άρνηση των δανειστών να δεχθούν αύξηση των εισφορών, μεγάλώνει το έλλειμμα του ενιαίου υπερεπικουρικού ΕΤΕΑ και ρίχνει τον πήχυ της προστασίας των συντάξεων στα 1.300 ευρώ (κύριες και επικουρικές). Ως «επιτυχία» της κυβέρνησης καταγράφεται η αποδοχή εκ μέρους των δανειστών για Εθνική Σύμβαση 384 ευρώ μετά 20 χρόνια ασφάλισης, παρότι η αρχική πρόταση αφορούσε τη 15ετία. Παράπλευρη απώλεια για την επίτευξη της συμφωνίας θεωρείται και η απαίτηση της τελευταίας

**Θα μειωθούν
ακόμη και κατά
30% – Έως και
40% οι περικοπές
στις καταβαλλόμενες
επικουρικές.**

στιγμής, για επιβολή ορίου ηλικίας (τα 55 έτη) στην καταβολή των συντάξεων χηρείας. Αντίθετα, «νίκη στα σημεία» θεωρεί η κυβέρνηση τη μετάθεση του εργασιακού για το καλοκαίρι, παρότι οι εκπρόσωποι των δανειστών ζητούν συγκεκριμένα μέτρα που θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη ευελιξία στην αγορά

εργασίας και μάλιστα ως προαπαιτούμενα για την ολοκλήρωση της επόμενης κρίσιμης αξιολόγησης.

Στο 40,7% διαμορφώνεται το ποσοστό αναπλήρωσης βάσει του οποίου υπολογίζεται η ανταποδοτική σύνταξη για 40 χρόνια δουλειάς, με αποτέλεσμα οι νέες συντάξεις να είναι σημαντικά μειωμένες έως και κατά 30% σε σχέση με τις ήδη καταβαλλόμενες. Είναι ενδεικτικό ότι, εάν επανυπολογιστούν όλες οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις με τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης, αλλά και με βάση τα πάσης φύσεως εισοδήματα στο σύνολο του εργασιακού βίου (όπου υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία), τότε το σύστημα «εξοικονομεί» περίπου 2 δισ. ευρώ. Στην αρχική ελληνική πρόταση, η εξοικονόμηση ήταν κοντά στο 1 δισ. ευρώ, γεγονός που δείχνει την... απόσταση που κάλυψε το υπουργείο Εργασίας. Μάλιστα, μπορεί η «προσωπική διαφορά» μετά το 2018 να οδηγήσει σε περικοπές και κύριων συντάξεων. Στις επικουρικές συντάξεις, η ελληνική πλευρά ρίχνει ακόμη περισσότερο τον πήχυ προστασίας. Έτσι, αποδέχεται μειώσεις που θα εξοικονομήσουν 300 εκατ. ευρώ, με το έλλειμμα του υπερεπικουρικού να εκτιμάται σε 700 εκατ. ευρώ. Η απόσταση που χωρίζει τις δύο πλευρές είναι μεγάλη, εφόσον δεν γίνει έστω και μερικώς αποδεκτή η ελληνική πρόταση για αύξηση των εισφορών. Πάντως, το υπουργείο Εργασίας αποδέχεται πλέον, να κατέβει το «δίχτυ προστασίας», ώστε μετά τις περικοπές των επικουρικών (που θα αγγίζουν έως και το 40%) να μη μειωθούν εισοδήματα έως 1.300 ευρώ έναντι της αρχικής πρότασης για 1.400 ευρώ.

επικαιρότητα

Μειώσεις επικουρικών αντι αύξησης των εισφορών

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ

**Οριο ηλικίας
τα 57 έτη για
τις συντάξεις
χρειάς θέτουν
οι δανειστές**

Πιο κοντά στις θέσεις του ΔΝΤ η κυβέρνηση για τα ποσοστά αναπλήρωσης των νέων συντάξεων – «Εκλείσει» στα 384 ευρώ το ύψος της εθνικής σύνταξης για 20 έτη ασφάλιση

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Πλήρως διαμορφωμένο και συμφωνημένο είναι το βαρύ πακέτο μέτρων για το Ασφαλιστικό, πλην δύο θεμάτων που είναι η αύξηση των εισφορών υπέρ της επικουρικής ασφάλισης και οι συντάξεις χρειάς, όπου υπάρχουν διχογνωμίες. Οι επαφές δανειστών και υπουργείου Εργασίας συνεχίστηκαν και χθες το Σάββατο ενώ εκφράζεται η βεβαιότητα ότι εντός των επόμενων ημερών θα υπάρξουν οριστικά αποτελέσματα. Το ύψος της εθνικής σύνταξης έχει «κλείσει» στα 384 ευρώ για 20 έτη ασφάλισης, όπως και οι υψηλές περικοπές – ως και 40% – στις επικουρικές συντάξεις όταν το άθροισμα κύριας και επικουρικής ξεπερνά τα 1.400 ευρώ.

Ωστόσο ερωτηματικό παραμένει η αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία ποσοστιαία μονάδα, που προτείνει το υπουργείο και αρνούνται οι θεσμοί. Το θέμα αυτό – όπως είναι φυσικό – θα επηρεάσει τον τελικό λογαριασμό των μέτρων, καθώς αν δεν υπάρξει αύξηση των εισφορών, θα πρέπει να αναζητηθεί ισοδύναμο μέτρο.

Πέραν τούτου, βέβαια θεωρείται η μείωση της επικουρικής σύντα-

ξης, ειδικότερα όταν το άθροισμά της με την κύρια σύνταξη ξεπερνά τα 1.400 ευρώ. Τότε θα μειώνεται μόνο το ποσό της επικουρικής, προκειμένου η κυβέρνηση να μην φαίνεται ανακόλουθη με τη θέση της ότι δεν μειώνονται οι κύριες συντάξεις.

Από 2% ως και 40%

Η μείωση αναμένεται να επηρεάσει συντάξεις από 170 ευρώ και άνω και θα ξεκινά από ποσοστό 2% και θα φθάνει ως 40%.

Το ύψος της εθνικής σύνταξης έχει προσδιοριστεί στα 384 ευρώ για 20 έτη ασφάλισης, ενώ αναμένεται να οριστικοποιηθεί το ύψος και για όσους αποχωρούν με 15 ως 20 έτη ασφάλισης. Σύμφωνα με πληροφορίες, στα 15 έτη ασφάλισης η εθνική σύνταξη θα διαμορφωθεί στα 345,6 ευρώ, δηλαδή με μείωση 10%.

Η μείωση προσδιορίζεται στο 2% – κατ' έτος που υπολείπεται από το όριο των 20 ετών, οπότε δίδεται το σύνολο της εθνική σύνταξης. Έτσι, από τα 15 ως τα 19 έτη ασφάλισης το ποσό της σύνταξης διαμορφώνεται στα 13 έτη 345,6 ευρώ, 16 έτη 353,2 ευρώ, 17 έτη 361 ευρώ, 18 έτη 368,6 ευρώ και 19 έτη 376,3 ευρώ.

Στο τραπέζι παραμένει το σενάριο αλλαγών στο ύψος των ποσοστών αναπλήρωσης, που αφορούν

Φωτογραφία από την απεργιακή συγκέντρωση και πορεία της ΑΔΕΔΥ ενάντια στο νέο Ασφαλιστικό την περασμένη Πέμπτη

την αναλογική σύνταξη, το οποίο ζητούν οι θεσμοί και φαίνεται τελικά να αποδέχεται η κυβέρνηση. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται και όσον αφορά τους νέους συντελεστές αναπλήρωσης. Οι δανειστές φαίνεται πως συμφωνούν με την ελληνική πρόταση για συντελεστή 0,77% για κάθε έτος ως τη 15ετία από 0,80% της αρχικής πρότασης, καθώς και για συντελεστή 2% για τα έτη από 39,1 ως

42. Παραμένουν βέβαια έντονες οι διαφωνίες για τους ενδιάμεσους συντελεστές, καθώς το τελικό ποσοστό αναπλήρωσης που ζητούν οι θεσμοί δεν ξεπερνά το 40% (για την ανταποδοτική σύνταξη), ενώ η ελληνική πλευρά προτείνει 45%.

Μειώσεις 10%-20% αναμένονται στα εφάπαξ βοηθήματα, ενώ τα μερίσματα των μετοχικών ταμείων του Δημοσίου αναμένεται να μειωθούν ως και 50%.

Θέμα με τις συντάξεις χρειάς ανέκυψε στην τελευταία συνάντηση εκπροσώπων κυβέρνησης - θεσμών, με τους δανειστές να θέτουν όριο ηλικίας – στο 57ο έτος – για τους δικαιούχους των συντάξεων αυτής της κατηγορίας. Ζητούν δηλαδή οι επιζώντες σύζυγοι να δικαιούνται σύνταξη, σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου, εφόσον είναι από 57 ετών και άνω. Το υπουργείο Εργασίας δεν φαίνεται να έχει απορρίψει την πρόταση αυτή. Οι χήροι ή οι χήρες νεότερης ηλικίας θα λαμβάνουν τη σύνταξη χρειάς μόνο για τρία έτη, και θα επανέρχονται – υπό προϋποθέσεις – μετά τη συμπλήρωση του 57ου έτους, ενώ σε περίπτωση ύπαρξης ανήλικων τέκνων, η σύνταξη χρειάς θα καταβάλλεται μέχρι την ενηλικίωση των παιδιών (18ο έτος) ή σε περίπτωση σπουδών με τη συμπλήρωση του 24ου έτους ηλικίας τους.

MACRO

INSURANCE

Ανασφάλιστοι στην Ελλάδα του 2016

ΜΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΑ «ΒΟΜΒΑ» ΕΚΑΤ. ΑΝΘΡΩΠΩΝ.
Της Νατάσας Ν. Σιαγαδέρου

Ε

ΙΝΑΙ ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΟ να ακούς από ειδήμονες ότι στην Ελλάδα της κρίσης υπάρχουν όχι μόνο δύομισι εκατομμύρια ανασφάλιστοι, όπως δείχνουν τα επίσημα στοιχεία, αλλά πολύ περισ-

σότεροι, με τις εκτιμήσεις να κάνουν λόγο ακόμη και για πέντε εκατομμύρια ανθρώπους. Μάλιστα πρόκειται για συμπολίτες μας που απώλεσαν ξαφνικά την ασφάλισή τους λόγω ανεργίας, αλλά και για εργαζομένους οι οποίοι τυγχάνουν να είναι λειτουργικά ανασφάλιστοι και βρίσκονται στο έλεος των εργοδοτών τους, που δεν φροντίζουν για τις εισφορές τους. Ωστόσο, στην Ελλάδα είναι μάλλον συνήθη φαινόμενα η «μαύρη» εργασία και η καθυστέρηση ή η μη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών.

Το Παράλληλο Πρόγραμμα, που ψηφίστηκε τον Φεβρουάριο, περιείχε την περιφημη ρύθ-

μιση για όσους δεν είναι ασφαλισμένοι, την οποία η κοινωνία περίμενε εδώ και καιρό. Παρ' όλα αυτά δεν γνωρίζουμε εάν τα 100 εκατ. ευρώ, τα οποία έχει «κλειδώσει» το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για ιατρική περίθαλψη, αλλά και για διαγνωστικές εξετάσεις, επαρκούν για τον τεράστιο όγκο των αναγκών που υπάρχουν. Σε κάθε περίπτωση σημασία έχουν η χρηματοδότηση και ο σχεδιασμός από πλευράς υπουργείου Υγείας και, γενικότερα, της κυβέρνησης, που όμως, κατά πώς φαίνεται, έχουν χαθεί κάπου στις «αγαθές» προθέσεις. Στην πραγματικότητα, οι ανασφάλιστοι, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε, δεν θα έχουν πρόσβαση σε διαγνωστικές εξετάσεις, ενώ δεν περιλαμβάνονται σ' αυτό προσθήκες που αφορούν την πρόσβαση σε υπηρεσίες

υγείας των δικαιούχων οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει προγράμματα του ΚΕΘΕΑ και του ΟΚΑΝΑ, καθώς και παράτυπων μεταναστών (παιδιά κάτω των 18 ετών, έγκυοι και ασθενείς με ψυχικά νοσήματα).

Για το πενιχρό ποσό των 100 εκατ. ευρώ έκαναν λόγο ο ΣΦΕΕ και η ΠΕΦ στέλνοντας μήνυμα πως δεν επαρκούν, κρούοντας παράλληλα το καμπανάκι του κινδύνου για την ήδη χαμηλή δαπάνη που έχει ο πληθυσμός της χώρας (1,945 δισ. ευρώ). Επομένως, «οποιαδήποτε αυθαίρετη επιβάρυνση του ήδη χαμηλού προϋπολογισμού για το φάρμακο θα

GETTY IMAGES / IDEAL IMAGE

προκαλέσει σοβαρές παρενέργειες». Έτσι, αφού χαιρετίζουν «την προσπάθεια της κυβέρνησης να προσφέρει μέτρα ανακούφισης και να διασφαλίσει την καθολική υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού με την ψήφιση και την έκδοση του νόμου 4368», επισημαίνουν: «Η δαπάνη αυτή συμπεριλαμβάνεται στον ήδη μειωμένο προϋπολογισμό της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης και συνεπώς στην υπέρβαση και στο clawback. Η δυσμενής οικονομική συγκυρία και η επιβάρυνση των συνθηκών που επικρατούν στην ευρύτερη γεωγραφική μας περιοχή είναι συνεχιζόμενες, οδηγούν σε αυξανόμενο αριθμό δικαιούχων και εντείνουν την πίεση στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας.

Το 1,945 δισ. είναι ανέφικτος στόχος και δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες ούτε των ασφαλισμένων πολιτών. Ως εκ τούτου, απαιτείται να βρεθούν εναλλακτικοί πόροι χρηματοδότησης για την κάλυψη της επιπρόσθετης δαπάνης των διευρυμένων δικαιούχων και όχι η περαιτέρω συρρίκνωση της υπάρχουσας προϋπολογισθείσας δαπάνης».

Το *Fortune* επικοινωνήσε με τον καρδιολόγο Γιώργο Βήχα, ο οποίος υπηρετεί στο ΠΕΔΥ Αγίου Δημητρίου, είναι μέλος του ΙΣΑ και από τους πρώτους εθελοντές στο Μητροπολιτικό Κοινωνικό Ιατρείο Ελληνικού. Όπως αναφέρει, οι προαναφερθείσες ρυθμίσεις αναμένεται να περάσουν μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, με

κοινή υπουργική απόφαση. Το ερώτημα, ωστόσο, είναι γιατί δεν πέρασαν μέχρι τώρα και χρειάζεται αυτό να συμβεί σε μεταγενέστερο χρόνο. Εύλογα, λοιπόν, προκύπτει το ερώτημα, «αν τελικά έχουμε ασθενείς δύο ταχυτήτων στην Ελλάδα;» ή «πόσο ελεύθερο και καθολικό είναι πραγματικά το σύστημα υγείας;». Με άλλα λόγια, είναι πασιφανές ότι κυβέρνηση και πολιτεία συμπεριφέρονται στους ανασφάλιστους ως πολίτες β' κατηγορίας. Σχολιάζοντας τη χρηματοδότηση που προβλέπει το Παράλληλο Πρόγραμμα, ο συνομιλητής μας υπογραμμίζει ότι είναι εξαιρετικά χαμηλή, και μάλιστα είναι πολύ δύσκολο να την καλύψει ο ΕΟΠΥΥ, ένας υπερχρεωμένος οργανισμός. Άρα πώς είναι δυνατόν να εξυπηρετηθούν οι ομάδες αυτές;

Όπως αναφέρει ο Γιώργος Βήχας, οι ανασφάλιστοι καλύπτονται από τα νοσοκομεία του ΕΣΥ, καθώς και από τα Κοινωνικά Ιατρεία. Τα τελευταία ανθούν στην Ελλάδα της ύφεσης, αναδεικνύοντας με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο την ευαισθησία του Έλληνα και τη δυναμική του εθελοντισμού. Στη χώρα μας σήμερα λειτουργούν περί τα 40 με 45 Κοινωνικά Ιατρεία, τα οποία καλύπτουν πολύ βασικές εξετάσεις. Σημειώτεον ότι η κίνηση στα Κοινωνικά Ιατρεία της χώρας καταγράφει διαρκή αύξηση, όπως και στα νοσοκομεία του ΕΣΥ. Δεδομένης δε της σχεδόν παντελούς έλλειψης Πρωτο-

βάθμιας Φροντίδας Υγείας, είναι λογικό το σύστημα συνολικά να βρίσκεται στο «κόκκινο».

Φυσικό επακόλουθο της δραματικής αυτής κατάστασης είναι οι περισσότεροι ανασφάλιστοι να «κόβουν» τη θεραπεία τους. Τα παραδείγματα που μας αναφέρει σοκάρουν. Ο ίδιος γνωρίζει περιπτώσεις συνταξιούχων ή χαμηλόμισθων η σύνταξη ή ο μισθός των οποίων κυμαίνεται στα 600 ευρώ. Οι άνθρωποι αυτοί καταλήγουν με τον πενιχρό μισθό τους να καλύπτουν μετά βίας βασικές ανάγκες και σταδιακά να σταματούν τις θεραπείες τους ή να τις λαμβάνουν με καθυστέρηση. Πολλοί άνθρωποι πλέον μένουν ακάλυπτοι από την αγωγή τους, σημειώνει ο συνομιλητής μας, και δεν χρειάζεται πολύ μυαλό για να σκεφθεί κάποιος ότι κάτι που δεν φροντίζεις για την υγεία σήμερα θα το πληρώσεις αργότερα, και μάλιστα πολύ οδυνηρά. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα έχει αυξηθεί η βρεφική θνησιμότητα, ενώ έχουμε περισσότερους θανάτους απ' ό,τι γεννήσεις για πρώτη φορά μετά το 1937.

Ειδικότερα, οι γεννήσεις από το 2012 βαίνουν διαρκώς μειούμενες, ενώ καταγράφονται και συνειδητές βλάβες στους πολίτες από συγκεκριμένες πολιτικές. Ακόμη και ένας δείκτης από τους πέντε που θέτουν τα Ηνωμένα Έθνη συνιστά γενοκτονία, αναφέρει με νόημα ο Γιώργος Βήχας. Άραγε, ακούει κανείς; ■

Ασφαλιστικό: Ξεχάστε ό,τι ξέρατε!

Του
**Λάμπρου
Καραγεώργου**

Ποιες είναι οι δομικές αλλαγές που φέρνει η νέα πρόταση για συντάξεις και εισφορές. Το πρόβλημα του ασφαλιστικού και οι αριθμοί.

Σύνολο Απασχολουμένων το 2007: **4,57 εκατ.** ●

Σύνολο Απασχολουμένων το 2015: **3,63 εκατ. (μείωση κατά 21%)** ●

Το 2050 οι ηλικιωμένοι (65+) θα ανέρχονται στο **28,1% του πληθυσμού.** ●

Το σχέδιο νόμου για το ασφαλιστικό, που έχει προκαλέσει σοβαρές αναταράξεις στην οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, διαμορφώνει ανεξάρτητα από το τελικό ακριβές περιεχόμενό του ένα νέο θεσμικό πλαίσιο σε σχέση με τη μελλοντική συνταξιοδότηση του πληθυσμού.

Με απλά λόγια, βάσει του γνωστού και ως «σχεδίου Κατρούγκαλου», αυτά που ξέραμε για τις συντάξεις θα πρέπει να τα ξεχάσουμε. Μπορεί επιστήμονες και ελεύθεροι επαγγελματίες, όντας «χαμένοι στη μετάφραση» του προσχεδίου, να προσπαθούν, πιέζοντας την κυβέρνηση, να απαλύνουν ορισμένους από τους όρους του σχεδίου νόμου –κυρίως σε σχέση με τις εισφορές– ωστόσο οι βασικές κατευθύνσεις δημιουργούν νέα δεδομένα για το συνταξιοδοτικό σύστημα της χώρας. Για παράδειγμα, μπαίνει τέλος στις συντάξεις που ήταν υψηλότερες από 20% έως 30% από τον τελευταίο μισθό του εργαζόμενου, με τη σύμφωνη γνώμη των θεσμών. Βέβαια, αυτό έχει επιτευχθεί ήδη ως έναν βαθμό με τις περικοπές που εισήγαγαν τα μνημόνια, όμως τώρα υπεισέρχονται δραματικές αλλαγές στον τρόπο υπολογισμού των συντάξεων, στο ποσοστό αναπλήρωσης, καθώς και σε μία σειρά άλλων χαρακτηριστικών. Ποια είναι αυτά; Η δημιουργία του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, που περιλαμβάνει το Εθνικό Σύστημα Υγείας για τις παροχές υγείας, το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τις προνοιακές παροχές και το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές.

1. Πώς υπολογίζεται η σύνταξη

Το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης λειτουργεί με ενιαίους κανόνες για όλους τους εργαζομένους στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα. Η σύνταξη λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου του φορέα κύριας ασφάλισης υπολογίζεται ως το άθροισμα δύο τμημάτων: της εθνικής σύνταξης και της ανταποδοτικής σύνταξης.

Η εθνική σύνταξη αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και δεν χρηματοδοτείται από ασφαλιστικές εισφορές, αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αρμόδιος για την καταβολή της είναι ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης.

Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης αποσκοπεί στην εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης όσο το δυνατόν εγγύτερα προς εκείνο το οποίο είχε ο εργαζόμενος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου. Υπολογίζεται βάσει των αποδοχών ή του εισοδήματος επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και του ποσοστού αναπλήρωσης.

Η εισαγωγή της εθνικής σύνταξης, που θα καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, και της αναλογικής είναι μία σοβαρή αλλαγή στο υφιστάμενο σύστημα.

2. Τι αλλάζει στον υπολογισμό των συντάξεων

Μία δεύτερη σημαντική αλλαγή είναι ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης. Σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε παλαιότερα, που λαμβάνονταν υπόψη τα τελευταία πέντε χρόνια (ΙΚΑ) ή ακόμη και άλλοι, πιο «δημιουργικοί» τρόποι, τώρα το ύψος της αναλογικής σύνταξης θα υπολογίζεται σε σχέση με τις εισφορές που καταβλήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του εργασιακού βίου.

Επίσης, τρίτη σημαντική μεταβολή είναι το ποσοστό του τελευταίου μισθού που θα αναπληρώνει η καταβαλλόμενη σύνταξη. Το ποσοστό αναπλήρωσης είναι το πρώτο κρίσιμο θέμα, καθώς στο παρελθόν ίσχυαν πολύ υψηλά ποσοστά αναπλήρωσης, που έφταναν μέχρι και το 116% σε ΔΕΚΟ και τράπεζες, και κυμαίνονταν από 80% έως 100% στο Δημόσιο και στο ΙΚΑ. Ωστόσο, μια σειρά περιπτώσεων οι οποίες έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια έχουν ρίξει τα ποσοστά αυτά στο 55% έως 85%.

Το σχέδιο Κατρούγκαλου προβλέπει ότι για 40 έτη ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης ορίζεται στο 60% του συντάξιμου μισθού. Όμως,

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ (35% ΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ)

- BANCASSURANCE & DTC
- INDEPENDENT AGENCY
- CAREER AGENCY

όλο αυτό το ποσοστό καλύπτεται από το κράτος, αφού στη χώρα μας δεν έχει αναπτυχθεί καθόλου ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης.

3. Λύνει το πρόβλημα η πρόταση Κατρούγκαλου;

Το ουσιαστικό ερώτημα είναι αν το προτεινόμενο νομοσχέδιο συνιστά πραγματικά μία ριζική ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Το περίεργο είναι ότι όλες οι πλευρές που το «αντιμάχονται» δεν θεωρούν ότι βρίσκονται μπροστά σε κάποια μεταρρύθμιση. Η κριτική, από τη μία πλευρά, κυρίως, συνδικάτων, επαγγελματιών, επιστημόνων κ.ά., εστιάζει στις ρυθμίσεις που αφορούν τις εισφορές. Κάνουν λόγο για «φορολογικό», και όχι για «ασφαλιστικό» νομοσχέδιο. Είναι γεγονός ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις μεγάλες ομάδες πληθυσμού (επισιτημένες, ελεύθεροι επαγγελματίες, αγρότες) θα κληθούν να καταβάλλουν υψηλές εισφορές, ανάλογες με το ύψος του εισοδήματός τους.

«Επειδή δε οι εισφορές θα υπολογίζονται στο πραγματικό εισόδημα, με τη μεταρρύθμιση εισάγεται ένα στοιχείο αναδιανομής και στο εσωτερικό κάθε κλάδου ελεύθερων επαγγελματιών/επιστημόνων. Οι πλουσιότεροι επιβαρύνονται περισσότερο, οι πιο αδύναμοι λιγότερο» υποστηρίζει ο υπουργός Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γιώργος Κατρούγκαλος, αν και είναι διατεθειμένος να εξετάσει την υιοθέτηση ειδικών κλάσεων εισφορών για τους νέους επισιτημένες και επαγγελματίες.

Από την άλλη πλευρά, βρίσκονται η αγορά, μία σειρά επιστημόνων (αναλογιστές κ.λπ.) και οι εκπρόσωποι του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης, οι οποίοι αναφέρουν ότι με τα μέτρα δεν αντιμετωπίζεται ριζικά το ασφαλιστικό πρόβλημα. Όπως υποστηρίζουν, μία ουσιαστική και αποτελεσματική λύση του συνταξιοδοτικού πρέπει να περιλαμβάνει την εισαγωγή κεφαλαιοποιητικών στοιχείων στο σύστημα, καθώς και την «ατομική λύση», δηλαδή τη συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης. Με την κεφαλαιοποίηση (ανταποδοτική αξιοποίηση των επενδύσεων) ξεπερνιούνται μία σειρά από δομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύστημα, με πρώτο και σημαντικότερο το δημογραφικό.

Το ασφαλιστικό είναι υπαρκτό πρόβλημα παγκοσμίως, κυρίως λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, της τεράστιας δημογραφικής μεταβολής, που οφείλεται στη σημαντική αύξηση του προσδόκιμου ζωής, και την υπογεννητικότητα. Ζούμε περισσότερο. Συνεπώς πρέπει να αποταμιεύουμε περισσότερο για τα γηρατειά μας, που θα διαρκούν πολλά χρόνια. Η συνταξιοδοτική αποταμίευσή μας πρέπει να αυξηθεί. Αυτό ισχύει γενικά και ανεξάρτητα από όποιο σύστημα χρηματοδότησης και αν χρησιμοποιείται (αναδιανεμητικό ή

κεφαλαιοποιητικό). Φυσικά, στη χώρα μας, πέραν της γήρανσης, έχουμε πρόσθετα προβλήματα, όπως τις υπερβολικά πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, χαριστικές ρυθμίσεις, υψηλά ποσοστά αναπλήρωσης και, βέβαια, τα τελευταία χρόνια την οικονομική κρίση και τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, που πλήττουν τις εισφορές του συστήματος και επιδεινώνουν περαιτέρω το οξύ πρόβλημα που προκαλεί η γήρανση του πληθυσμού.

4. Γιατί αυξάνονται οι ανάγκες παρά τις περικοπές

Σε σχετική μελέτη της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ) του 2014 αναφερόταν ότι η παρατεταμένη ύφεση και η υψηλή ανεργία μετατόπισαν το έτος οριακής ισορροπίας εισροών - εκροών κατά δέκα ολόκληρα χρόνια, παρά τις συνεχείς παρεμβάσεις στις συντάξεις και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης.

Στην έκθεση της ΓΣΕΕ διαπιστώνεται ότι η οριακή ισορροπία εισροών - εκροών ανατρέπεται στο τέλος του 2015, με αποτέλεσμα η ρευστότητα του συστήματος και η βιωσιμότητά του να απαιτούν πρόσθετους πόρους, που κατά το 2016 ανέρχονται σε 950 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, οι ανάγκες αυξάνονται δραματικά τα επόμενα χρόνια και φθάνουν τα 2,67 δισ. ευρώ το 2020.

Οι συγγραφείς της μελέτης επισημαίνουν πως οι περικοπές των συντάξεων και η αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, εάν δεν συνοδεύονταν από τις συνθήκες της εκρηκτικής αύξησης της ανεργίας, θα έδιναν έναν οριζοντα βιωσιμότητας στο σύστημα έως το 2025. Όμως, η παρατεταμένη βαθιά ύφεση, καθώς και η ανεργία, μετατόπισαν το οριακό έτος δέκα χρόνια νωρίτερα.

Η δημογραφική μεταβολή του πληθυσμού λόγω της αύξησης του προσδόκιμου ζωής και της ταυτόχρονης μείωσης των γεννήσεων (γήρανση του πληθυσμού) συμβάλλει σήμερα στην αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών κατά 15%. Οι δαπάνες για συντάξεις σε σχέση με το 2009 έχουν μειωθεί κατά περίπου 32%, αφού από τα επίπεδα των 33 δισ. ευρώ έπεσαν στα 22,5 δισ. ευρώ το 2013.

Στο μακρινό μέλλον, το 2060, η επιτάχυνση της γήρανσης του πληθυσμού και η σημαντική επιδείνωση του δείκτη εξάρτησης (αναλογία ατόμων άνω των 65 ετών προς τον παραγωγικό πληθυσμό ηλικίας 14 - 65 ετών) οδηγούν σε επιβάρυνση του εργατικού δυναμικού και του συστήματος υγείας, επηρεάζουν αρνητικά την παραγωγική διαδικασία, ενώ διαταράσσουν έτι περαιτέρω την ισορροπία του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

Οι ανάγκες για το ασφαλιστικό σύστημα αυξάνονται δραματικά και φθάνουν τα 2,67 δισ. ευρώ το 2020.

Special Report

5. Η απαραίτητη συμβολή του ιδιωτικού ασφαλιστικού τομέα

Σύμφωνα με κύκλους της ασφαλιστικής αγοράς, η πολιτεία έχει την ευθύνη να μελετήσει –επιτέλους– με σοβαρότητα και επισταμένα τις λύσεις που έχουν δοθεί σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, υπό τον γενικό τίτλο «Σύστημα Τριών Πυλώνων». Πρόκειται για ένα σύστημα συντάξεων από κοινωνικούς και ιδιωτικούς φορείς, το οποίο συνδυάζει το αναδιανεμητικό και το κεφαλαιοποιητικό σύστημα, και επιτρέπει την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διασπορά δημογραφικών και οικονομικών κινδύνων.

Τόσο η ευρωπαϊκή και η διεθνής πρακτική όσο και οι υποδείξεις των ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών που ασχολούνται με το συνταξιοδοτικό ζήτημα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΟΟΣΑ, Παγκόσμια Τράπεζα) συγκλίνουν στην υπόδειξη για συμπλήρωση των μειούμενων συντάξεων από την κοινωνική ασφάλιση με συντάξεις που θα προκύπτουν από ιδιωτικά συμπληρωματικά σχήματα συνταξιοδότησης του δεύτερου και τρίτου πυλώνα (ήτοι ομαδικά επαγγελματικά ταμεία που συνδέονται με την εργασία και την ιδιωτική προαιρετική αποταμίευση) – σχήματα που λειτουργούν με το κεφαλαιοποιητικό σύστημα.

Χαρακτηριστικό της σημασίας που δίδουν τα ευρωπαϊκά όργανα και θεσμοί στην αύξηση της συνταξιοδοτικής αποταμίευσης είναι ο σχεδιασμός και η προώθηση νέων πανευρωπαϊκών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.

Για το θέμα αυτό ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας δήλωσε στη Βουλή πρόσφατα σε μία συζήτηση για το ασφαλιστικό πως «δεν πιστεύουμε ότι η λύση είναι ο πυλώνας της ιδιωτικής ασφάλισης. Είναι η λογική που λέει ότι θα επιβιώσουν αυτοί που έχουν την οικονομική δυνατότητα. Αυτοί που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, είτε επειδή είναι άνεργοι είτε επειδή είναι επισφαλώς εργαζόμενοι, δεν θα έχουν μια προοπτική στα γηρατειά τους στοιχειώδους κοινωνικής προστασίας. Η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού πρέπει να προχωρήσει, αλλιώς το σύστημα θα καταρρεύσει, καθώς δεν είναι βιώσιμο».

Ωστόσο, το πραγματικό ζήτημα που τίθεται δεν είναι η αντικατάσταση της κοινωνικής από την ιδιωτική ασφάλιση, αλλά η λειτουργική συμπληρωματική δράση των δύο θεσμών σε ένα ευρύτερο σύστημα συνταξιοδότησης του πληθυσμού, που θα εξασφαλίζει μια αξιοπρεπή διαβίωση στον συνταξιούχο.

6. Τι συμβαίνει στην Ευρώπη;

Ο Έλληνας, όπως δείχνουν οι μελέτες («Νομισματική πολιτική», Έκθεση Διοικητή της ΤτΕ 2012), είχε ποσοστό αναπλήρωσης τελευταίου μισθού ως σύνταξη 96% – σύνταξη, όμως, που παρέχεται αποκλειστικά από το κράτος, καθώς οι εργαζόμενοι πληρώνουν τις συντάξεις της προηγούμενης γενιάς χωρίς να αποταμιεύουν για τη δική τους. Είναι προφανές ότι το σύστημα αυτό, όταν στα αμέσως επόμενα χρόνια θα έχουμε πολύ περισσότερους συνταξιούχους από εργαζόμενους, είναι αδιέξοδο, αναφέρει ο πρόεδρος της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου· οδηγεί τον μέσο Έλληνα πολίτη σε πολύ δύσκολα γηρατεία, στερήσεων και ανέχειας.

Ας το πούμε πολύ απλά: Τα δημογραφικά μαθηματικά σημαίνουν πως, παρά τις πολυτείες, μεγάλες εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών τους στα κρατικά ασφαλιστικά ταμεία, οι συντάξεις δεν επαρκούν και δεν θα επαρκούν. Γι' αυτό σε όλες σχεδόν τις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου το συνταξιοδοτικό σύστημα είναι μεικτό: κρατικό αναδιανεμητικό και ιδιωτικό κεφαλαιοποιητικό.

Γενικότερα, αξίζει να σημειώσουμε ότι η ασφάλιση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται σε τρεις πυλώνες: Ο πρώτος είναι τα κρατικά, συνταξιοδοτικά σχήματα, τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι pay as you go, δηλαδή αναδιανεμητικά (με τους πόρους να ανακατανέμονται από τον ενεργό πληθυσμό, που καταβάλλει εισφορές για τους συνταξιούχους).

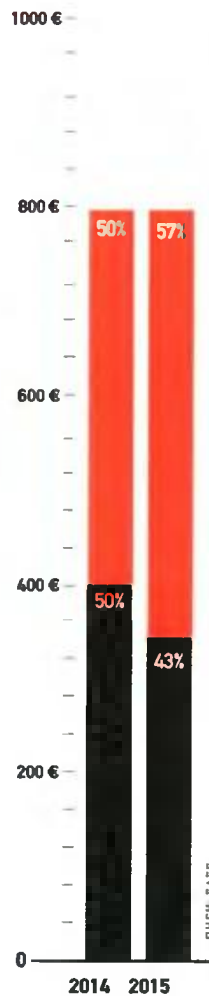
Ο δεύτερος πυλώνας είναι τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα, τα οποία εμπεριέχουν σχέση εργαζομένων και εργοδοτών, και είναι κεφαλαιοποιητικά - ανταποδοτικά. Σ' αυτά το κράτος συμβάλλει συνήθως μέσω της παροχής φορολογικών κινήτρων ή με άλλου είδους επιχορήγηση, ενώ συχνά συμμετέχει έως έναν βαθμό στην εποπτεία τους.

Ο τρίτος πυλώνας είναι τα ιδιωτικά συστήματα. Ο πρώτος πυλώνας έχει κυρίαρχο ρόλο σε μεγάλο μέρος της ηπειρωτικής Ευρώπης, και κυρίως σε χώρες όπως η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία, όπου καλύπτει πάνω από το 75% του εισοδήματος των συνταξιούχων. Σε χώρες όπως η Βρετανία, η Ιρλανδία και η Ολλανδία υπάρχει μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ των τριών πυλώνων, με τον πρώτο να καλύπτει ποσοστό 30% με 40%. Σ' αυτές ο κρατικός πυλώνας καλύπτει ουσιαστικά τις βασικές εισοδηματικές ανάγκες, προκειμένου

Special Report

ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ (ΤΟ 56% ΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ)

■ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ
■ UNIT LINKED

να αποφεύγεται η φτώχεια. Είναι το λεγόμενο σύστημα «ελάχιστης κάλυψης». Στα τρία αυτά κράτη, όπως και σε Δανία, Νορβηγία, Σουηδία, κατέχει σημαντικό ρόλο και η ιδιωτική ασφάλιση σε ατομικό επίπεδο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν, επίσης, τα ποσοστά αναπλήρωσης από τη σύνταξη του τελευταίου μισθού, όπου όμως παρουσιάζονται διαφορές. Στην Ιρλανδία αντιστοιχεί στο 116% του μισθού, με το 73%, όμως, να προέρχεται από το κράτος και το υπόλοιπο να είναι από «ιδιωτικές συντάξεις», στην Ολλανδία φθάνει στο 94%, με το 59% να καλύπτεται από το κράτος και 35% από τα επαγγελματικά ταμεία, ενώ στη Σουηδία το ποσοστό αναπλήρωσης είναι μόλις 64%, με το 49% αυτού να καλύπτεται από το κράτος. Στην Ελλάδα, το ποσοστό αναπλήρωσης είναι τώρα κοντά στο 75% και καλύπτεται από το κράτος.

Τα παραπάνω δεν σημαίνουν, βέβαια, ότι και οι Ευρωπαίοι έχουν λύσει το ασφαλιστικό πρόβλημά τους. Σύμφωνα με τον ομότιμο καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου και επί σειρά πολλών ετών πρώην επιστημονικό διευθυντή του ΙΝΕ-Ι'ΣΣΕΕ, Σάββα Ρομπόλη, η φτωχοποίηση των συνταξιούχων είναι ένα πρόβλημα που υπάρχει και σε άλλες χώρες. Στη Γερμανία, στο όριο της φτώχειας ζει το 12,5% των συνταξιούχων, στη Μεγάλη Βρετανία το 13,5% και στην Ιταλία το 9,5% των συνταξιούχων. Μόνο στη Γαλλία το ποσοστό των συνταξιούχων που ζουν στα όρια της φτώχειας είναι πολύ μικρό (γύρω στο 3,5% με 4%).

Η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), πάντως, έχει καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για τη διαμόρφωση ενός συστήματος συντάξεων τριών πυλώνων, με τον πρώτο πυλώνα να ελέγχεται από το κράτος, τον δεύτερο να περιλαμβάνει τα επαγγελματικά ταμεία και τον τρίτο τις ατομικές συντάξεις. Τα βασικά χαρακτηριστικά του δεύτερου πυλώνα των Επαγγελματικών Συντάξεων με ενεργό συμμετοχή των ασφαλιστικών εταιρειών πρέπει να είναι τα εξής:

- Υποχρέωση συμμετοχής για όλους τους εργαζόμενους
- Άσκησή του από ανεξάρτητες εταιρείες συντάξεων και ασφαλιστικές του κλάδου ζωής
- Ελεύθερη επιλογή του ασφαλιστικού φορέα
- Χρηματοδότηση από εργοδότη και εργαζόμενο

Για τον τρίτο πυλώνα, ο οποίος περιλαμβάνει τα συνταξιοδοτικά προγράμματα ειδικών προδιαγραφών, η ΕΑΕΕ προτείνει ατομικά προγράμματα συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, προαιρετικού χαρακτήρα με φορολογικά κίνητρα, σταδιακή έκπτωση εισφορών και συγκεκριμένη ελάχιστη διάρκεια και επιλογή εφάπαξ ή περιοδικών καταβολών στη λήξη. **ΠΒ**